

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző kar

Képi ábrázolás

Képgrafika szakirány

Könnyű és nehéz

KÉSZÍTETTE:

FODOR ÉVA

SZEGED: 2014

FELKÉSZÍTŐ TANÁR:

SZÍJ KAMILLA

Minden alkotás úgy kezdődik, hogy valaki hatást vált ki az alkotóból.

Nekem Albrecht Dürer az alkotásaim ihletője, attól függetlenül, hogy technikába is és témában is teljesen különbözik a stílusom tőle. De ez nem is baj, a nagy művészeket nem lemásolni kell, hanem hogy azt váltsa ki az emberből, hogy egy újat tudjon mutatni. Nekem ez személy szerint sikerült. Legfőképp a színes szürkéivel tudott nagy hatást gyakorolni rám. Hogy az árnyalatokat valaki így tudja kezelni, ilyen aprólékosan, de érzek benne egy kis visszafogottságot, egy határt, amit nem akar átlépni. Természetesen az akkori időkben a technika ezt megkövetelte.

Ami engem inspirált benne, azok az árnyalatok, hogy nem csak fekete fehér létezik a képen, és hogy gondosan meg van oldva a feladat. Én ezt a saját technikámmal teljesítem ki, minél több szürke árnyalatot és minél lendületesebben és szabadabban készülök fel feladataimban,, mert úgy érzem, hogy abból lesz jó alkotás, ha közben el tudjuk magunk engedni és a belső érzéseinkből, lendületeinkből dolgozunk. Attól látványosabb műalkotás nem tud készülni,mint amibe nem csak a tudásunk, hanem a gondolatunk is beleadjuk.

Munkámban a kísérletezésre tettem a hangsúlyt, egy új anyag kipróbálásával és rendszerezésével, hogy mennyire marad maradandó és megmunkálható a felület. Elsősorban is a témám kialakítása foglalkoztatott.

Az anyagok különbözősége fogott meg leginkább, hogy azzal kísérletezgetek, elvonatkoztatok a valóságtól. Könnyű és nehéz a mű címe, így szabad szemmel is látható, hogy nincs elrejtve a megfogalmazás. Elsősorban léggömböket kezdtem rajzolni, hogy valójában milyen hatást kelt egy grafikai nyomaton, van-e neki tere és, hogy látszik-e hogy levegő van benne. Addig nem éreztem a léggömbök súlyát megformálását még ki nem találtam, hogy ha valami nehezebbet emelne, mint amit valójában is fel tudna emelni, az lenne az áttörő elvonatkoztatás. Így meglévő alkatrészeket kezdtem el rajzolni, tanulmányozni, megfigyelni minél közelebről, részleteket kialakítani. Fellógattam a tárgyakat, hogy a kompozíció is egységes legyen és végül összeállt a kép. Rengeteg fémből készült tárgyat lerajzoltam, de még is egymástól távol álló tárgyak jelennek meg a képen. Autók és motorok belső alkatrészei fogtak meg igazán, így az egyik tárgyam egy főtengely lett. A másik tárgy egy alkatrész henger és egy metszőolló, melyeket a léggömbök visznek. Ami ugye lehetetlen. Eljárásom során egy teljesen új technikát használtam a Linogravurt.

Elkészítéséhez elsősorban szükség van a vázlatokhoz, és az alapanyagokhoz. Egy tetsző nagyságú linóleumot szabok le, amekkorába szeretném a képet lenyomtatni és gondosan letisztítom, majd alaposan lesmirglizem, hogy a felületére rátapadjon a rézkarcfesték. Már abban is különbözik a technikám, hogy linóleumot nem síknyomásban, hanem mélynyomásban használom. A felületét, ha gondosan letakarítottam, akkor kezdem a kifestést. Nitrolakkot használok a formák alakítására. Ez a folyamat úgy működik, hogy ecsettel felviszem a lakkot, ahol azt akarom elérni, hogy világosabb, illetve fehér legyen a nyomatom színe. Ebben az esetben, a linóleum egy közép szürkét fog adni, mivel rézkarcfestékkel fogom lekenni. A lakkozott részt óvatosan és étegesen használom, hogy ne repedezzen meg a lakk és jöjjön le a kliséről. Minden egyes réteget hagynom kell, hogy megszáradjon, és minél több réteget használok, annál fehérebb felületet képezhetek. Száradás után készíteni kell egy nyomatot, hogy látszódjon mennyire világosak és elkülöníthetőek a felületek. A rézkarcfestéket tufferrel viszem fel a klisére, amit harisnyából kell összetekerni, hogy a lakkozott réteget ne sértse fel, mert akkor fel fog válni a felülete. Végig nagyon óvatosan kell vele bánni. Áztatott Fabriano papírra kell rányomtatni, majd ha sikerül, akkor lehet folytatni a munkálatokat. Viszont, ha nem elég jó a nyomat, tisztítás után, ami denaturált szesszel kell elvégezni, hogy ne töröljem le a lakkot, akkor újabb lakkrétegeket lehet felvinni, hogy világosabb fényhatást lehessen kelteni, vagy akár Nitro hígítóval óvatosan le is szedhetjük a nem kívánt felületet, mert szépen feloldja a Nitrolakkot és a linóleumot sem színezi el a nyomtatás során, tehát többszörösen lehet variálni vele. Ezzel a nyomattal egy középszürke és a közép szürkétől világosabb és világosabb felületeket kapok egészen a fehérig. Ha ez jól sikerül, akkor el lehet kezdeni a mélyszürke és a fekete hozzáadását, ami karctűvel történik, ugyan úgy, mint egy hidegtűn, vonalak keresztezésével sötétítem a felületet egészen a fektéig. Ezzel a technikával tehát elérem a fekete és a fehér összes árnyalatát. Ha ezzel is kész vagyok, hogy a sötétebb felületeket felviszem a klisére, akkor mehet ismét a nyomtatás. Ha valami nem tetszik, nem elég sötét, nem elég világos, több szürke kell bele, akkor ezt mind lehet variálni, ha túl sötét lett, akkor Nitrolakkot kell rákenni. Ez a technika textúrájában is érezhető, hogy gondosan fel vannak téve a rétegek és a klisé is egy műalkotást tud képezni. Textúrájával lehet játszózni, hogy a Nitrolakkba belekeverek különböző anyagokat, például homokszemeket, és az is ad neki érdekes felületet. Ebben a technikában elkerülhetetlen a védőmaszkok viselése, mert erős vegyi anyagokat tartalmaznak és kizárólag csak nyitott térnél lehet alkalmazni.

A technikát lehet vegyíteni más alkalmazásokkal, mint például linóleummetszéssel.

Inspirációimat igazából a fekete fehér képek adják, amikben késztetésem van egy kis pluszt látni. Én úgy vélem, hogy a grafikában nem az élénk színekkel lehet, színes munkát kihoz, hanem fekete fehérrel, ahol a minél több szürke árnyalat megjelenik. Játsszani kell a szürkékkel és minél több árnyalat van, annál színesebb a munkánk is. Merni kell mást kipróbálni, minél több anyagot használni, és fejleszteni a meglévő tudásunkat.

Munkámban a mélyebb értelemre terelném a szót, ezek nem csak alkatrészek és léggömbök, hanem a mindennapi súlyt és terhet, az emberi lelket, emberi tömeget tükrözi. A mindennapokból kiindulva a lelki problémák jelennek meg, ami mindenkre vonatkozik, minden korosztályban jelen van. Ebben az esetben az alkatrészek tükrözik az emberben lévő terhet és nehézséget és nem engedi elszállni a problémáinkat, és egyre nehezebb-nehezebb, a súly pedig gyarapszik. Viszont egy fordulatot is mutat, miszerint az alkatrészek lebegnek a lufikkal. Ezek is egy mási szempontot állítanak elénk, hogy a nehéz terhek is el tudnak szállni.

Ugyanakkor az emberi tömeget is belesorolnám, mert mi is egy bizonyos, testi alkatrészekből vagyok összekovácsolva. A súlynak a tömegét is jellemezném vele, hogy az is egy bizonyos terhet von maga után, nehéz mozgás, rossz kondíció, és nem hagyja elszállni a lendületet.

Lényegében az ellentéteket akarom ezzel megmutatni, még ha csak egy képet látunk a dolgok mögött, könnyű és nehéz, fekete és fehér, kemény és puha. Az ellentétekkel tudjuk szabályozni a köztük lévő teret, nálam ez megjelenik munkámon. És az is, hogy mennyire szabadon van kezelve a felület, hogy mennyire lendületes, a határoktól kicsit eltávolodva és felborítva a rendszert.

Bízom benne, hogy munkáimmal mások felé is birok nyitni, és hogy valakinek egyszer Én is át tudom adni ezt a felszabadult művészi alkalmazást, mert mindenkinek vannak példaképei és ha valamivel lehet felszabadultan és lendületesen dolgozni a grafikában, merem mondani, hogy ez a Linogravur technika.

Ezúton is szeretném megköszönni Tóth Alisának , aki megtanította ezt a technikát és , hogy sikerült elsajátítanom, és a saját munkáimat már szabadon és segítség nélkül is meg tudom oldani. Köszönöm neki, hogy segített a tanulmányaim során is, és át tudta adni azt a tudást, amit ő maga is művészként hasznosít a mindennapjaiban.